

podává, že takovéto prohlášení ve smyslu § 3 uved. zák. nestačí, aby založilo tvrzenou změnu právních poměrů. Mimo to odvolací soud právem poukázal na dopis žalované ze dne 24. října 1933, neboť jest z něho zřejmé, zejména ve spojení s jejím dopisem ze dne 6. prosince 1933, že způsob, s jakým naložila s cennými papíry, odporuje názoru, že by se to bylo stalo u výkonu jejího vlastnického práva. Z předchozího se podává, že nejsou rozhodné pro právní posouzení této rozepře úvahy žalované nesoucí se k tomu, že mohla volně nakládati s cennými papíry, jež prý se změnily v t. zv. zástavu nebo úschovu nepravdivou. Odpadá proto překážka, na níž založila žalovaná svoji obranu proti žalobnímu nároku, dovolávajíc se zákona ze dne 10. října 1924 č. 240 Sb. z. a n. o příročí k ochraně peněžních ústavů a jejich věřitelů, neboť ustanovení §§ 4 a 5 tohoto zákona (úsudkem z opaku) nepřekážejí žalobnímu nároku na vydání cenných papírů ani nároku na zaplacení výměnky za ně, tohoto již z toho důvodu, že se prodej stal za příročí, takže nejde o starou pohledávku.

Čís. 15593.

Kdy ručí pojišťovna, která poskytla pojistníkovi poshovění v placení první pojistné prémie a zároveň t. zv. prozatímní (provisorní) krytí, byla-li v době poshovění základní prémie sjednána dodatková pojistná smlouva o rozšíření pojištění na nehody z účasti na automobilových závodech.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1936, Rv I 2942/34.)

Pojistkou ze dne 22. června 1933 byl žalobce jako majitel osobního automobilu značky Bugatti pojištěn proti zákonnému povinnému ručení až do nejvyšší částky 50.000 Kč za každou usmrčenou, poraněnou nebo na zdraví poškozenou osobu, nejvýše do 200.000 Kč a 10.000 Kč za škody na věcech. Pojištění uzavřeno bylo na 10 roků, a to od 22. června 1933 do 22. června 1934. Roční pojistné s poplatky činilo celoročně 1.656 Kč a bylo splatné ve dvou stejných částkách splatných dne 22. června a 22. prosince toho kterého roku. Článek 10, odst. 2 a 3 všeobecných pojišťovacích podmínek stanovil, že pojistník jest povinen zapraviti první prémii s vedlejšími poplatky v době, která jest stanovena jako počátek pojištění v pojistce. Není-li prémie včas zaplacená, může pojišťovatel pokud není placeno, ustoupiti od smlouvy. Nepřivede-li se nárok na prémii do 3 měsíců ode dne splatnosti u soudu k platnosti, má se za to, že se ustoupilo od smlouvy. Nastane-li skutečnost, nárok třetí osoby odůvodňující, před zaplacením, jest pojistitel prost závazku plniti, leč by byl nárok soudně uplatňoval a nevzdal se téhož později, avšak před tím, než nastala pojistná příhoda. První prémie nebyla dne 22. června 1933 zaplacená. Žalovaná pojišťovna poskytla však žalobci dopisem ze dne 23. června 1933 již od 22. června 1933 provisorní krytí a upozornila ho, že toto provisorní krytí se přeruší, nepodá-li 828 Kč, t. j. první splátku na prvou prémii do 1. července 1933 do 12 hod. po-

lední poštovnímu úřadu. Zaplacení této prvé splátky na první prémii bylo dále poshověno do 22. července 1933. Stalo se tak dne 27. června 1933. Dne 27. června 1933 sjednán byl k pojistce dodatek čís. 23570/I, že výše zmíněné pojištění platí..... také pro účast na závodu autokruh městem H. K., pořádaném dne 6. července 1933, že prémie za toto riziko činí 242 Kč, poplatky a kolek 60 Kč, úhrnem 322 Kč. O zaplacení této prémie obsahuje dodatek ustanovení, že jest jej zapraviti při obdržení tohoto dodatku. Dne 5. července 1933 došlo skutečně při treningu na automobilový závod k pojistné příhodě, žalovaná pojišťovna však odepřela škodu hraditi proto, že prý nebyly prémie včas zaplaceny. Žalobce se domáhá výroku, že pojistná smlouva mezi ním a žalovanou uzavřená trvá po právu a že jest žalovaná proto povinna zprostiti ho závazků vzešlých mu pojistnou příhodou. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Byl-li o zaplacení prémie za riziko pro účast na automobilových závodech sjednán dodatek, že prémie jest zapraviti při obdržení tohoto dodatku, byla tím jen vyjádřena všeobecná zásada, že, není-li nic jiného o splatnosti prémie ujednáno, jest prvá nebo úhrnková prémie splatná při uzavření smlouvy, jež se zpravidla děje doručením pojistky pojistníkovi (srovn. rozh. 14431, 4011, 6686 Sb. n. s.). Z této zásady učinila však pojišťovna sama úchytku, když pro zaslání prémie základní pojistky poskytla dopisem ze dne 23. června 1933 lhůtu, ale zároveň prozatimní krytí ode dne vystavení police, čili, že ručení převzala a zaplacení prémie žalobci uvěřila původně do 1. července 1933, později do 22. července 1933. Ježto v dodatku čís. 23.570/I jest výslovně poukaz na původní polici čís. 328.729, u níž byla vyslovena odchylka od zásady, že do zaplacení prvé splátky na prémii pojišťovna neručí, bylo by lze písemné povolení poshovění v dopise datovaném dne 23. června 1933 a 27. června 1933 podle zásad poctivosti a víry skutečně rozuměti tak, že uvěření prémie se vztahuje i na dodatkovou prémii, jak to dovozuje žalobce. Jde tu jen o výklad uznané listiny a ne o přednes nové skutečnosti, jak míní žalovaná v dovolací odpovědi. Obě strany při tom uvádějí, že dotčené listiny jejich vůli úplně přesně nevyjádřily. Žalobce tvrdí, že to, co vyvozuje z dopisu o poshovění ze dne 27. června 1933, že byla uvěřena i dodatková prémie, skutečně ujednal s oprávněným zástupcem žalované pojišťovny; žalovaná pojišťovna naopak tvrdí, že žalobce byl výslovně upozorněn na to, že závod je pojištěn jediné v tom případě, když prémie bude včas zaplacená. Jde tudíž o výklad pravé vůle stran. Obě strany tvrdí, že listiny neuvádějí přesně jejich pravou vůli, přednášejí v tom směru skutkové okolnosti a vedou o nich důkaz svědky. Nižší soudy vycházejíce z jiného nazírání na věc nabídnuté důkazy neprovedly a neobíraly se naznačenými skutečnostmi. Jejich řízení zůstalo vadným (§ 503 č. 2 c. ř. s.).